

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

21 april 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de verhoging van de werkzaamheidsgraad van personen met een handicap in het zelfstandig milieu

Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie

Donderdag 21 april 2005

Waarnemend voorzitter: de heer Jul Van Aperen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.11 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de verhoging van de werkzaamheidsgraad van personen met een handicap in het zelfstandig milieu

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Stevens tot mevrouw Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de verhoging van de werkzaamheidsgraad van personen met een handicap in het zelfstandig milieu.

Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik heb een vraag in verband met de stimuleringsmaatregelen bedoeld voor personen met een handicap die zelfstandig ondernemer willen worden. Uit cijfers van het Steunpunt Werkgelegenheid, Arbeid en Vorming van de KU Leuven blijkt dat in Vlaanderen 640.000 mensen op arbeidsleeftijd, of 16,2 percent van de bevolking, een handicap of een langdurig gezondheidsprobleem hebben. Slechts 45 percent van hen is aan het werk, tegenover 66,8 percent van de bevolking zonder handicap of langdurig gezondheidsprobleem. Maatregelen om de arbeidsparticipatie van personen met een handicap te verhogen zijn dus zeker aangewezen.

Verschillende personen met een handicap die in hoofd- of bijberoep actief zijn als zelfstandige, hebben me aangesproken over de beperkte toepasselbaarheid van de CAO 26 en de Vlaamse Inschakelingspremie, de VIP. Als Vlaams volksvertegenwoordiger wil ik focussen op de VIP. Voor die CAO 26 is Vlaanderen niet bevoegd, maar voor de VIP wel. Deze premie dient om de extra kosten voor de werkgever te dekken. Mogelijke extra uitgaven kunnen nodig zijn voor de participatie van een werknemer met een handicap in het gewone economische circuit, voor de integratiebevordering, voor de bijkomende kosten voor professionele begeleiding en voor eventueel rendementsverlies. Het probleem is echter dat enkel personen met een handicap die werkzaam zijn in privé-ondernemingen recht hebben op de VIP. De VIP bedraagt 30 percent van het referteloon en is niet beperkt in de tijd, maar wel beperkt tot werknemers.

Mensen met een handicap, en zo zijn er toch wel een aantal, die als zelfstandige werkzaam zijn, zouden een soortgelijke premie moeten krijgen. Voor aangepast arbeidsmateriaal kunnen zelfstandigen met een handicap wel terecht bij het Vlaams Fonds, maar er zijn nog andere factoren die zelfstandigen met een handicap benadelen tegenover zelfstandigen zonder handicap. Zelfstandigen met een handicap lijden vaker rendementsverlies, of ze hebben bijvoorbeeld meer tijd nodig voor bepaalde handelingen en om zich te verplaatsen.

De initiatieven van de vorige regering, zoals de vzw HAZO, die personen met een handicap helpt bij de opstart van hun zaak, zijn lovenswaardig. Dit mag echter niet de enige maatregel zijn, maar moet deel uitmaken van een gecoördineerd beleid. Zolang personen met een handicap geen langlopende financiële ondersteuning kunnen genieten

Stevens

ter compensatie van de bijkomende kosten die voortvloeien uit hun handicap, zal het moeilijk zijn om personen met een handicap aan te moedigen om als zelfstandige van start te gaan.

Ik wil deze vraag in verband brengen met het regeerakkoord. Onder hoofdstuk I lees ik: 'Topprioriteit: meer ondernemen, meer werkgelegenheid'. Onder deelrubriek B.2 'Hefbomen om de werkzaamheidsgraad te verhogen' staat letterlijk dat de Vlaamse Regering bijzondere aandacht zal hebben voor personen met een handicap en de activiteitsvallen voor arbeidsgehandicapten effectief zal wegwerken.

U zegt in uw beleidsnota dat personen met een handicap, jongeren, ouderen en laaggeschoolden minder participeren aan de arbeidsmarkt. In het hoofdstuk over 'Stimuleren van ondernemerschap', in de rubriek 5.1.2 'Sensibiliseren van specifieke doelgroepen' haalt u enkel jongeren, vrouwen, 45-plussers en allochtonen aan. Nu, ik vind dat ook personen met een handicap thuishoren in dit rijtje! Het gelijkemansbeleid gebeurt volgens de open coördinatiemethode. Dit is een keuze van de Vlaamse Regering. Dit vereist echter wel dat elke minister de nodige aandacht besteedt aan alle doelgroepen voor zijn beleidsdomeinen.

Mevrouw de minister, bent u voorstander van een financiële ondersteuning, gericht op het compenseren van de bijkomende kosten en/of het rendementsverlies van personen met een handicap die actief zijn als zelfstandige ondernemer in bij- of hoofdberoep? Zo ja, welke modaliteiten hebt u voor ogen wat de financiële ondersteuning betreft? Is deze maatregel voor u een prioriteit en wat is het tijdsplan waarop u dit gerealiseerd wilt zien?

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik sluit me aan bij de vragen van mevrouw Stevens. Ik zal haar motivatie niet herhalen. De VIP, CAO 26 en de regeringsverklaring zijn voldoende aan bod gekomen.

Ik wil nog verwijzen naar een akkoord – een gemeenschappelijke platformtekst – dat werd afgesloten op 2 december 2003 tussen de Vlaamse Regering, de Vlaamse sociale partners, de gebrui-

kersorganisaties en de intermediaire organisatie van personen met een arbeidshandicap. De tekst handelt over de evenredige arbeidsdeelname en diversiteit. In deze tekst werd aangekondigd dat er gezocht zou worden naar een breder toepassingsgebied, naar meer toegankelijkheid en naar administratieve vereenvoudiging van de VIP en van CAO 26. Er stond ook in: 'In dit kader zal ook onderzocht worden hoe zelfstandigen met een handicap worden ondersteund.' Dat was dus een afspraak.

Ik wil ook verwijzen naar een initiatief van CD&V tijdens de vorige legislatuur. We hebben een voorstel van decreet ingediend om via het Vlaams Fonds een premie te laten uitkeren. Het is een voorstel van decreet dat ik nog zelf heb ondertekend. Mijn fractie overweegt om dat voorstel opnieuw in te dienen. We delen dus de bekommernissen van mevrouw Stevens.

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Mijnheer de voorzitter, ik dank mevrouw Stevens voor haar vraag. Een gedeelte van het antwoord is al gegeven door de heer Laurys. Wat de vergoeding voor rendementsverlies betreft, wil ik de aandacht vestigen op de rondetafelconferentie over personen met een arbeidshandicap. Er is toen, op 2 december 2003, een platformtekst afgesloten 'tussen de Vlaamse Regering, de Vlaamse sociale partners, de gebruikersorganisaties en intermediaire organisaties van personen met een arbeidshandicap met betrekking tot evenredige arbeidsdeelname en diversiteit 2010'. Er is onder meer afgesproken dat zou worden onderzocht in welke mate zelfstandigen met een handicap kunnen worden ondersteund en premies voor rendementsverliescompensatie in de Vlaamse openbare sector kunnen worden ingevoerd. Toen is voorzien in de opstelling van een concreet actieplan tegen 1 april 2004.

De platformtekst is namens de Vlaamse Regering ondertekend door de heer Renaat Landuyt, de toenmalige minister van Werkgelegenheid, en door de heer Paul Van Grembergen, toenmalig minister van Binnenlandse Aangelegenheden. Vandaag worden hun bevoegdheden vooral waargenomen door minister Frank Vandenbroucke. Ik zal met hem contact opnemen om na te gaan of

Moerman

er in uitvoering van de platformtekst initiatieven zijn gepland.

Wat het economische ondersteuningsbeleid betreft, bestaat er vandaag geen specifiek instrument gericht op specifieke doelgroepen of risicogroepen. Mensen met een handicap kunnen zoals iedereen een beroep doen op instrumenten zoals de investeringssteun, de opleidingscheques en de adviescheques. Als men zich wenst te vestigen als zelfstandige kan men prestarterscheques of DNA-cheques aanvragen. Wie zich wil voorbereiden op een zelfstandige activiteit, kan een beroep doen op de opleidings- en begeleidingscheques. Minister Vandenbroucke is voor die laatste verantwoordelijk. De voorwaarde om in aanmerking te komen is dat de opleiding moet bijdragen tot een betere inzetbaarheid op de arbeidsmarkt, en dat sluit naadloos aan bij onze bekommernissen hier.

Er zijn ook federaal genomen maatregelen, maar daar moet ik hier niet op ingaan. Omdat er tijdens de vorige legislatuur hierover afspraken zijn gemaakt en daarvoor in de eerste plaats de minister van Werk verantwoordelijk is, wil ik daarover vandaag geen verdere uitspraken doen. Ik wil eerst met hem contact opnemen om na te gaan wat er al is gebeurd. Als zou blijken dat er nog niet veel opvolging aan is gegeven, kunnen we samen overleggen en nagaan wat er kan gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik was aanwezig op die rondetafelconferentie, en ik heb er ook gesproken. Het is een goed initiatief. Ik ben echter bang dat het bij goede voornemens blijft, en dat er op het terrein zelf weinig zal veranderen. Voor de openbare sector werkt minister Bourgeois aan een diversiteitsplan. Voor de privé-sector is er de inschakelingspremie VIP en CAO 26. Voor zelfstandigen is er echter niet veel. Ze kunnen gebruik maken

van al bestaande, algemene maatregelen waarvoor iedereen in aanmerking komt. Het probleem blijft wel dat personen met een handicap soms moeilijk toegang hebben tot informatie daarover. Blinde mensen en dove mensen hebben het op dat vlak moeilijk. Zijn alle diensten goed toegankelijk voor rolstoelgebruikers? We moeten die barrières goed voor ogen houden. Het bestaande aanbod moet voor iedereen goed toegankelijk zijn.

Wat houdt 'arbeidshandicap' eigenlijk in? Hoe moeten we dat definiëren? Waar wordt de lijn getrokken tussen mensen met een – laat ik het zo zeggen – échte handicap en andere mensen? Wanneer is iemand arbeidsgehandicapt en wanneer niet? Het gevaar bestaat dat de echte doelgroep, namelijk mensen met een handicap, hierbij uit het oog worden verloren. Mensen met een handicap worden gemakkelijk uitgesloten van bestaande diensten waartoe gewone mensen wel toegang hebben. Er blijven dus veel problemen bestaan. Ik ben wel blij te horen dat de minister zal overleggen met minister Vandenbroucke. Ik hoop echt dat er concrete maatregelen zullen komen. Verder ben ik heel blij te horen dat CD&V overweegt haar voorstel van decreet over deze problematiek opnieuw in te dienen.

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: De algemene instrumenten die vandaag ter beschikking staan, zijn allemaal toegankelijk via het internet. Personen met een visuele handicap kunnen wel contact opnemen met de administratie Economie met het oog op een individuele begeleiding door een ambtenaar.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.29 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP : Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN : Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

